

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. Virginis Oetinganæ Historia

Irsing, Jakob

Monachii, 1643

C. X. Præpositi Oetingensis Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64940)

compluribus confirmatas, litterarum testimoniis constat.

CAPVT X.

Præpositi Oetingensis Ecclesia.

Primus Oetingensi Ecclesiæ præfectus est FRIDERICVS STRIPHIVS A. C. MCCXXXI.

*Hundius
Gevvold.
Eifengr.
M. M. S. S.
Oeting.*

II FRIDERICVS à STAVFEN A. C. MCCXLV.

III. SWIKERIVS A. C. MCC LXIII. Quo Ecclesiam nostram gubernante decreuit Vdalricus Salsburgensis Archiepiscopus, vt annua dedicati sacri Sacelli memoria Deiparæ Natali repetatur.

IV. HENRICVS de PIBVRG, Legum Doctor, & Historicus: cuius meminit Auent. l. 7. ad annum MCC LXXVI. Hundius p. 2. ad annum MCC LXXV. M. S. Oetinganus, *Vidimus* appellatus ad LXXII. III.

IV. Vnde Gevvoldum errare videas, qui initia Henrici ad MCC XCVI

E 2

refert,

refert, Eisengreinium secutus, qui
ab anno dicto ad nonagesimum nonum
Henrici præfecturam profertur.

V. WERNARDVS. Cuius
memoria ab anno sæculi vertentis
octogesimo secundo ad nonagesi-
mum nonum repetitur in M. S.

Vidimus. Ad hæc ipsa tempora re-
fertur apud Gevvoldum ex Conrado
Archiepiscopo Salisburgensi LEO-
NARDVS. Qui proinde non alius
WERNARDO fuisse videtur.

VI. Wernardo subiungit Eisengre-
Hartliebum de Puehberg: quem
præfuisse à M CCC XXVI. ad XXXI
dicit. Ex quo consequens est, inter
regnum viginti septem annorum in-
ter hunc, & præcedentem, qui Eisengre-
greinio decessit nonagesimo nono
sæculi superioris anno, intercessisse
Quod cum non desit, qui interpo-
natur, verisimile non est. Itaq; suffi-
endus Wernardo R. D. M. GEORGI-
VS: qui sexdecim annis, teste M. S.

Vidimus.

Vidimus præfuit. Hunc cum Eifeng.
præterit Gevvoldus.

VII. HARTLIEBVS à PVECH-
BERG, Canonicus Ratisbonensis:
quem ab A. C. M CCC XXVI. ad
XXXVI. memorant antiqua monu-
menta. Decreuit hic, neminem, ni-
si sacerdotio initiatum, Collegio Ca-
nonicorum adsciscendum.

VIII. M. ANDREAS: quem
ab anno M CCC XLIV. vsque ad
LVIII. commemorant Annales.

IX. LVDOVICVS GRANS,
A. C. M CCC LXI.

X. HENRICVS, Bauariæ Du-
cum Protonotarius, optimè de Ec-
clesiâ Oetinganâ meritis. Decessit
anno M CCC LXXXVI.

XI. EGENOLPHVS WAR-
THER, Canonicus Frisingensis: cu-
ius in Annal. ab anno M CCC LXXV.
vsque ad LXXXIII. mentio.

XII. JOANNES PREISINGER.
Vixit A. C. CD XXI II ad eiusdem.

sæculi xxxix. Inuit indubiè multò
ante magistratum, nisi quadraginta
annorum interregnum admittere,
aut alium memoriæ subductum ma-
limus interponere.

XIII. ERHARDVS HAWER
A. C. M CD XLVI. ad huius sæculi
quingagesimum.

XIV. MICHAEL RIEDERER
Doctor, Præpositus Ecclesiæ Catho-
dralis Ratisbonensis, Canonicus Fri-
singenfis, Ludouici Bauariæ Ducis
Cancellarius. Præfuit ab anno
CD LIII. ad septuagesimum primi.
Impetrauit à Ludouico confirma-
tionem Priuilegiorum Oetinganæ
Ecclesiæ. Præterea Burgkirchen
immunitatem à iurisdictione Prae-
torum, ministrorumque aliorum
rationes Principum procurantium.

XV. FRIDERICVS MAVRKII
CHER, Legum D. postea Passia-
ensi mitrâ insignis. Nam cum anno
M CD LXXIX. sublato è viuis Vd-
rico

rico NUSDORFFIO Episcopo, Fridericus Imp. Georgium HESLERUM, S. R. E. Cardinalem sufficere contenderet; Georgius autem inferioris Bauariæ Dux Fridericum MAURKIRCHENSEM, aulæ suæ Cancellarium subrogare niteretur: res ad vim & arma peruenit. Cæsari fauebant ciues PASSAUIENSES, Duci Canoniorum præcipui, qui metu factionis aduersariæ SCHÄRDINGAM demigrârunt. Receptus vrbe Cardinalis, cùm nusquam tutus cōsisteret, Boiis ex arce occupatâ tormentis vrbe infestantibus; Austriam repetiit, finemque viuendi fecit. Fridericus Episcopatu sine æmulo potitus est.

XVI. JOANNES MAYR. Rexit Oetingam Ecclesiam ab anno M CD LXXXVIII. ad M. D. VIII. Jecit primum in fundamenta lapidem Ecclesiæ Apostolorum Philippi & Iacobi, die, qui Petri vinculis dicatus est, A. C. M CD XCIX. quo in hanc,

E 4

quam

quam hodie cernimus. assurgere spe-
ciem cœpit. Impetrauit ab Inno-
centio VIII. Pontif. potestatem ad
ritum Passauiensem statas Ecclesia
preces peragendi, probatas ob cau-
sas.

XVII. JOANNES NEVHAU-
SER, Doctor. Accessit ad guber-
nandum anno M D VIII. Donavit
Collegio Canonorum mille du-
centos aureos. Viuere desuit anno
sæculi huius decimo sexto. Fuit Can-
cellarius Ludouici Landishutani.
Fit etiam eius mentio in syllabo De-
canorum Ratisbonensium apud Ge-
yvold. & Hund.

*Krusch. de.
Epis. op.
German.*

XVIII. PAVLVS ZIEGLER
quem Maximilianus I. Imp. Curien-
sibus Episcopum præfecit. Sed po-
pularium seditione loco pulsus Oe-
tinganam Ecclesiam suscepit regen-
dam, anno M D XVI. qui vnà cum
Collegio sanctiones laudatissima
confecit.

XIX. CHRISTOPHORVS ADAMVS à NVSDORF, Canonicus Salisburgensis. Præfuit ab anno M D XLI. ad annum sæculi huius LII.

XX. JOANNES AWER de PV-LACH in Odelzhausen, Canonicus Salisburgensis, & Passaulensis. Obtinuit Præposituram ab anno M D LII. ad LXI.

XXI. WOLFGANGVS GRIESTETTER in Haslach, Præpositus Berchtesgadensis: qui Avvero suffectus est ad M D LXVII. vitam cum magistratu protulit. Tamulum Berchtesgadii accepit.

XXII. MARTINVS EISENGREIN. Hunc sufficiunt Wolfgango Hundius & Gevvoldus. Eisengreinius ipse in Wolfgango Catalogum Præpositorum finit. Si Andreas Fabritius, quem quidam interserit, proximè Eisengreinium præcessisset, eum Eisengreinius haud o-

misisset: qui 10. c. hist. Oeting. sub
 finem dicit: Deus illi (Wolfgango)
 omnibusque meis decessoribus vicā
 functis, æternā quietem & beatitudi-
 nem propitius impertiatur. Erat
 Martinus Eisengrein Studgardianus
 à Lutheri erroribus ad orthodoxam
 veritatem traductus. Supremā Phi-
 losophiæ laureā insignis docuit ora-
 toriam Viennæ, & Procancellarii A-
 cademici obiit munus. Ibidem tem-
 pli principis Canonicus, & Ecclesia-
 stes fuit. Ingolstadii cum Procanc-
 cellarii provinciā Doctoris Theolo-
 gi partes gessit. Fuit & Protonota-
 rius Apostolicus, & Boicus ad Romam
 Pontif. Orator, & Comes Aulae La-
 teranensis, Cæsareæque. Alberti
 præterea V. Bauariæ Ducis, Con-
 siliarius: *Maximiliani II. Imp. Ec-*
clesiastes: Præpositus Passauiensis
 Mittratus præsul primus Ecclesiæ O-
 tinganæ. Ius mitræ, annuli, pedis
 aliorumque ornamentorum Pontificalium

Annal. A-
cad. Ingolst.

ficialium concessit Eisengreinio, & successoribus Pius V. Papa, diplomate A. C. M D LXXI. dato, Nonis April. Quod, quoniam eximiam cum Oetingæ nostræ, tum Eisengreini commendationem; adhæc ius potestatemque rari decoris completitur; hoc loco duxi proferendum.

PIVS PAPA V.

Dilecto filio MARTINO EISENGREINIO, Præposito Ecclesiæ SS. Philippi & Iacobi, oppidi veteris Oeting &c.

Dilecte fili, salutem & Apostolicam benedictionem.

D*euotionis tuæ spectata sinceritas, quam ad nos, & Romanam gerere comprobaris Ecclesiam, nec non eximia tuæ doctrinae & virtutis merita, simulque indefessi labores, cura, vigilia, studia,*

dia,

dia, quibus non modo in tuendâ ac
 conseruandâ, sed etiam in restitu-
 enda & ampliandâ, in istâ nobilif-
 sima Germania Proinciâ, fide Ca-
 tholicâ, te semper præstitisse atque
 claruisse re ipsâ cognouimus, sua
 quasi iure exigere videntur; ut
 & Ecclesiam S. S. Philippi & Iacobi
 oppidi veteris Oeting, in quâ Præpo-
 situs existis, quæq; inter alias Bava-
 riæ Ducis dominio & ditioni subie-
 ctas, & vetustate insignis, & assiduè
 gloriosissimæ Virginis Mariæ mira-
 culis illustratur, ac populorum, quæ
 præ ingenti, quem ad Reginam ca-
 lorum, quæ sideribus prælata æthe-
 reis tanquam stellam matutinam præru-
 tilat, gerunt, deuotionis affectu
 undique confluunt; maxime in il-
 lis

lis partibus valde celebris est: ac
personam tuam, quæ in dies, ut præ-
fertur, de eadem Catholica Religio-
ne, partim populos prædicatione di-
uini verbi in officio continendo,
partim in pessimos errores lapsos, ad
salutem reuocando, eosdemque ex-
emplo boni operis informando, assi-
duè bene mereri non desinit: ac tui
intuitu tuos in ipsa præpositurâ suc-
cessores congruis insignis decoremus,
& condignis ornemus honoribus:
Hinc est, quòd nos, qui accepimus,
predictam Ecclesiam antiquitus
Præpositi dignitate ornatam, ac eius-
dem Præpositum inter cæteros sæ-
cularium & Collegiatarum Eccle-
siarum Præpositos, quæ Metropolitico
iure Archiepiscopo Salisburgensi
subesse

subesse dignoscuntur, ratione Prepo-
 siturae dictae Ecclesiae primum locum
 obtinere: eandemque Ecclesiam in-
 signibus auri, gemmarum & orna-
 mentorum, ac sacerdotalium vesti-
 um muneribus, à clarissimis viris,
 praesertim nuper, ut etiam accep-
 mus, à dilecto filio, Nobili viro, Al-
 berto, Bauariae Duce donatam, ma-
 rum in modum auctam esse: eiu-
 dem Ecclesiae igitur amplitudine &
 celebritatis famâ, & tuarum, praes-
 sertim orthodoxae Religionis zelo,
 egregiarum virtutum odore com-
 moti, cum ad tuae Ecclesiae dignitatis
 splendorem, & tui ac Praepositi
 tempore in eadem existentis, Mitrae
 Anuli, Baculi Pastoralis, aliorum
 Pontificalium insignium vsum m-

gnope-

gnoperè te desiderare intelligamus:
 Motu proprio atque ex certâ scien-
 tiâ, maturâque deliberatione nostrâ,
 ac de Apostolica potestatis plenitudi-
 ne; Tibi & tuis in Præpositurâ di-
 ctæ Ecclesiæ pro tempore futuris suc-
 cessoribus, Mitra, Annulo, Baculo
 Pastoralis, ac aliis Pontificiis Insignis
 uti tenore præsentium de speciali dono
 gratiæ indulgemus, &c. Porro Ei-
 sengreinius scripsit linguâ patriâ Oc-
 ringanam historiam, eamque Tetrar-
 chiæ Burghusianæ urbibus dedica-
 vit. Supremum diem explevit In-
 golstadii IIII. Nonas Maias A. C.
 M D LXXVIII.

XXIII. GEORGIUS à KIEN-
 BVRG. Successit eodem, quo Ei-
 sengreinius decessit, anno.

*Litt. præ-
sent.*

XXIV. ANDREAS FABRICI-
 VS, Theologiæ D. successit anno

*Annal. In-
golst.
Hundius.*

M D

M D LXXX. quo Georgius à Kienburg
Salisburgensi Archiepiscopo Coad-
iutor datus Oetinganâ se Præpositu-
râ abdicavit.

XXV. SBINCO de BERCKA,
Baro de Duba: Postea Archiepisco-
pus Pragensis, Administrator Epi-
scopatus Ratisbonensis, ac Præposi-
tus. Successit Fabricio circa annum
M D LXXXII.

XXVI. MINVTIVS de MINV-
TIIIS, Archiepiscopus Jaderensis, In-
nocentii IX. & Clementis II X. PP
Secretarius, Wilhelmi Bauariæ Duc
Consiliarius. Successit anno M
XCIII. quo decessor Pragensem
tram est adeptus. Mortalitem e-
pleuit A. C. MDCIV. Conditus e-
sepulchro in æde D. Michaelis Arch-
angeli, sacello S. Andreæ Monachi

XXVII. FRANCISCVS WIL-
HELMVS, Comes de Wartenber-
Dominus in Wald, &c. Suffectus e-
anno M DC VI. quo vitâ cessit. M
nutiu

nutius. Hodie Osnabrugensi, Mindensi, Verdensi Episcopatibus insignis, & S. R. I. Princeps.

CAPVT XI.

De nouâ S. S. Apostolorum Philippi & Iacobi Basilicâ, deq; Mariano sacello adiunctis.

OEtingensium famâ miraculorum ab A. C. MCDLXXXIX. ad notitiam publicam primùm efflorescentium, longè latèque dimanante; paucis annis vsque eò populorum accurrentium increuit numerus, vt pars magna templorum angustiis excluderetur. Quam ob rem iuuando religionis studio visum est nouam, eamque amplam condere Basilicam, veteri, quam Ludouicus I. Boiorum Dux circa A. C. MCEXXX. cum Canonicorum Collegio extruxerat, deiectâ. Cœptum est igitur ædificari, quod hodie cernitur,

F præ-